

Innspill til Omstillingskommisjonen

Oil Change International (OCI) takker for muligheten til å gi innspill til Omstillingskommisjonens arbeid. OCI er en internasjonal organisasjon som jobber for en rettferdig utfasing av olje, gass og kull. Dette gjør vi gjennom faglig analyse og politisk påvirkning, i tett samarbeid med fagbevegelse, sivilsamfunn og andre aktører i Norge og internasjonalt.

Omstillingskommisjonen har et enormt viktig arbeid foran seg. August 2026 var den varmeste måneden målt noensinne¹, og sommerens ekstremvarme i Europa ga en overdødelighet på mer enn 35 000 mennesker². Den nyeste rapporten fra FNs miljøprogram UNEP viser at verdens land med nåværende politikk vil gå forbi 1.5 grader oppvarming i løpet av de neste årene. Hver tidels grad oppvarming har derfor stor betydning for hvor alvorlige konsekvensene blir globalt³. Vi ser at konsekvensene av global oppvarming, særlig ekstremvær, rammer ulikt. I august ble grenseområdene mellom Nepal og Tibet rammet av en katastrofal flom som har tatt livet av over tusen mennesker, og dekket hele landsbyer under gjørmeskred. Selv om årsakene til flommen er sammensatt, peker forskere fra CICERO på sammenhengen med de raske klimaendringene i Himalaya. Himalaya regnes, slik som Arktis, som et hot-spot der klimaendringer og ismelting skjer flere ganger raskere enn andre steder⁴.

Norge har et ansvar som en stor produsent og eksportør av olje og gass som gir betydelige klimaeffekter. Samtidig har vi handlingsrom til å sette i gang raske, målrettede og rettferdige tiltak for å møte dette alvoret. Norge leverer rundt 30 % av Europas gassbehov i dag, og er verdens ellefte største eksportør av olje og gass. I 2025 ble det produsert rundt 106 millioner standard kubikkmeter olje (Sm³) og 120 milliarder standard kubikkmeter gass (Sm³) på norsk sokkel⁵. Dette tilsvarer i overkant av 500 millioner tonn CO₂ når oljen og gassen brennes, over elleve ganger norske årlige utslipp⁶. Størsteparten av klimagassutslipp fra fossile brensler kommer ved forbrenning, såkalte scope 3 utslipp. Klimavitenskapen er klar på at det ikke er rom for å bygge ut nye olje- og gassfelt dersom verden skal holde oppvarmingen under 1.5 grader⁷.

¹Copernicus Climate Change Service (16.09.2026). [August was the joint warmest month ever recorded globally, with temperatures once again exceeding 1.5°C above pre-industrial levels.](#)

²The Guardian (25.08.2026). At least 35,000 excess deaths recorded in Europe's back-to-back heatwaves.

³United Nations Environment Programme (2026). Limiting Overshoot - Navigating exceedance of 1.5°C and pathways towards return.

⁴CICERO (08.09.2026). [Hyordan kunne flomkatastrofen i Nepal skje?](#)

⁵Sokkeldirektoratet (2026). [Ressursrapport 2026.](#)

⁶NRK (08.01.2026). [Norsk olje og gass ga utslipp på 500 millioner tonn co2.](#)

⁷Green, F., Kursk, O.B.V, Muttit, G. & Pye, S. (2024) No new fossil fuel projects: The norm we need. Science 384, 954-957. DOI:10.1126/science.adn653

Fortsatt utdeling av lisenser til leting og produksjon på norsk sokkel risikerer å låse inn fremtidige klimagassutslipp, både fra produksjon og forbrenning. Britisk høyesterett fant i Finch-saken at når et nytt olje- eller gassprosjekt er godkjent for utbygging, er utslipp og signifikante klimaeffekter fra forbrenningen av oljen eller gassen som produseres “not merely likely, but inevitable”⁸.

Kommisjonens vurderinger og anbefalinger må legges til grunn at Parisavtalens mål og Norges klimamål nås. Vår hovedanbefaling er at kommisjonen anbefaler en stans i utdeling av lisenser for ny olje- og gassleting. Tildeling av nye lisenser vil forsinke Norges helhetlige omstilling, og låse investeringer, kompetanse og ressurser i en næring som må fases ut i tråd med norske klimaforpliktelser. Kommisjonen bør anbefale konkrete tiltak for sluttfasen av norsk petroleumsvirksomhet i tråd med Klimautvalget 2050 sine anbefalinger, som sikrer en rettferdig omstilling for berørte arbeidstakere og lokalsamfunn. Det viktigste Norge kan gjøre er å redusere sårbarheten vår overfor brå endringer i det globale energimarkedet for å beskytte arbeidstakere i og tilknyttet petroleumsutvinning.

Produksjonsfallet på sokkelen kommer

Olje- og gassnæringen på norsk sokkel står nå overfor en strukturell nedgang, vist i Sökkeldirektoratets ressursrapport for 2026. Rapporten viser at produksjonen på norsk sokkel vil falle kraftig etter 2030 uten nye store funn, og legger frem tre utviklingsbaner frem mot 2050 som alle viser produksjonsnedgang⁹. Hvor bratt nedgangen blir avhenger av investeringsvilje, leting og tillatelser til nye felt. Produksjonsnedgangen på norsk sokkel er dermed et klart premiss for både kommisjonens arbeid og petroleumspolitikken.

For å utsette produksjonsnedgangen anbefaler Sökkeldirektoratet utstrakt leting i Barentshavet, der de største andelene uoppdagede ressurser ligger. Leting og utbygging av nye felt i Barentshavet vil medføre stor risiko for marint liv i våre mest produktive og sårbare havområder. Som vi beskriver under, ønsker ikke EU-kommisjonen mer utbygging av olje- og gassproduksjon i arktiske havvann. Hammerfest LNG på Melkøya er i dag eneste eksportpunkt for gass fra Barentshavet, og kapasiteten er fullt utnyttet av Snøhvitfeltet til anslagsvis 2040. Regjeringen, Sökkeldirektoratet og oljenæringen argumenterer for stadig større investeringer for å opprettholde et produksjonsnivå som vil reduseres drastisk uavhengig av scenario. Det er en usikker strategi i lys av tilgjengelig klimavitenskap og utviklingen i markedet, og øker risikoen for stiafhengighet. Nedgangen forsterkes av endringer i det globale energimarkedet, i særlig grad EU. Under beskriver vi nærmere hvordan signaler fra det europeiske markedet styrker argumentet for utfasing av fossil energiproduksjon.

Internasjonal omstilling bort fra fossil energi

Kommisjonen bør anbefale tiltak for petroleumsproduksjonen som tar det internasjonale taktskiftet i omstillingen bort fra fossile brenslere seriøst. Under COP28 i Dubai ble landene for første gang enige om at verden skal “transition away from fossil fuels in a just, orderly and

⁸Finch Judgment. (2024). R (on the application of Finch on behalf of the Weald Action Group) v Surrey County Council and Others [2024] UKSC 20. <https://www.supremecourt.uk/cases/uksc-2022-0064.html>

⁹ Sökkeldirektoratet. [Sökkelåret 2026](#).

equitable manner”¹⁰. Våren 2026 ble verdens første globale konferanse om utfasing av fossile brensler gjennomført i Santa Marta, Colombia. Konferansen representerer et viktig skille, der internasjonal dialog flyttes fra *om* fossil energi skal fases ut, til *hvordan* utfasingen skal gjennomføres. Internasjonalt samarbeid om fossil utfasing fortsetter både ut fra Santa Marta-initiativet, og det etablerte klimaforhandlingsregimet under UNFCCC. Innenfor UNFCCC fortsetter arbeidet med å lage en Just Transition Mechanism under årets klimatoppmøte, der Norge bør ta en ledende rolle for rettferdig omstilling¹¹. Tre arbeidsstrømmer skal utvikle konkrete løsninger for økonomisk omstilling bort fra fossil avhengighet og løsninger for nasjonale utfasningsstrategier. Den tyske regjeringen har nå lansert et veikart for omstilling av økonomien og utfasing av fossile brensler innen 2045¹². Tidligere i år har Nederland¹³ og Frankrike¹⁴ presentert nasjonale veikart for fossil utfasing. Norge er et av få større produsentland som deltar i prosessen som følger Santa Marta-konferansen, og konkrete tiltak på tilbudssiden er derfor viktig for prosessen videre. Vellykkede veikart må inkludere tiltak for å redusere både tilbud og etterspørsel av fossil energi, tilgang til energi, vridning av finansielle virkemidler, dekommisjonering, økonomisk diversifisering og rettferdig omstilling for arbeidstakere¹⁵.

Et økende antall land jobber nå for å bygge opp fornybar energikapasitet og redusere avhengighet av kull, olje og gass i energisystemene. I et globalt perspektiv vil fortsatt godkjenning av nye olje- og gassprosjekter i et land som Norge - med ressursene til å tåle en rask omstilling og en moden kontinentalsokkel - virke som en brems for at andre land regulerer petroleumsproduksjonen i tråd med klimaets tåleevne. Samtidig vil en stans i utdeling av nye lisenser for leting og utbygging i Norge vise lederskap med et stort potensial for sprednings-effekt og mulighet for koordinert innsats for utfasing.

Europa reduserer avhengigheten av olje og gass

Europa, som er det viktigste markedet for norsk gass, tar nå grep for å redusere import og forbruk av fossil energi. EUs klimamål forplikter unionen til en 90 prosent utslippsreduksjon innen 2040, med et videre mål om klimanøytralitet innen 2050¹⁶. I sin “State of the Union”-tale 16. september understreket EU-president Ursula von der Leyen at Europa må øke satsingen sin på fornybar, lokalt produsert energi for å gjøre seg mer uavhengig av importert fossil energi. EUs energikommisssær Dan Jørgensen beskriver unionens avhengighet av importert fossil energi som giftig, farlig og altfor dyr¹⁷. EU-landene har som mål å doble fornybar energi-produksjonen innen 2040. USAs angrep på Iran og stengingen av Hormuz-stredet har kostet EU mer enn 90 milliarder euro i ekstra kostnader allerede i 2026. Beregninger viser at ved å erstatte importert fossil energi med ikke-fossile energikilder kan EU-landene spare over

¹⁰ UNFCCC (2023). [Outcome of the first global stocktake](#).

¹¹ UNFCCC (21.11.2025). [Draft decision -/CMA.7 - United Arab Emirates just transition work programme](#).

¹² [Germany's Roadmap for Transitioning Away from Fossil Fuels \(2026\)](#).

¹³ [Step by step, the Netherlands is transitioning to sustainable energy \(2026\)](#).

¹⁴ [France's Roadmap for Transitioning away from Fossil Fuels \(2026\)](#).

¹⁵ IISD (2026). [The Anatomy of a Credible Fossil Fuel Transition Roadmap](#)

¹⁶ [Europakommisjonen. 2040 climate target](#).

¹⁷ [Dan Jørgensen \(2026\)](#).

200 milliarder euro årlig¹⁸. Dette må være et tydelig signal om at vårt viktigste marked reelt er i ferd med å omstille seg.

I EUs Arktis-strategi (2021) slår EU-kommisjonen fast at de vil jobbe for et moratorium mot olje og gass fra Arktis. Den oppdaterte strategien legges frem i oktober. EU-kommisjonen bekrefter at de vil opprettholde målet om ingen ny olje- og gassvirksomhet i Arktis¹⁹. Et fortsatt moratorium begrunnes med hensyn til sårbare havområder og at Europas energisikkerhet i fremtiden er best tjent med raskere omstilling fra fossil energi til fornybare energikilder. Kun 1,4 % av EUs gassbehov i dag dekkes av norsk produksjon nord for polarsirkelen. Tall fra Sjøkeldirektoratet viser at ledetiden fra funn til produksjon er betydelig lengre for felt i Barentshavet enn resten av kontinentalsokkelen, med en gjennomsnittlig ledetid på over 18 år²⁰. Gass som kommer på nett i 2040 har ingen betydning for de umiddelbare energibehovene og energipriskrisen Europa står overfor nå. Vi bestriker ikke betydningen norsk gass har for det europeiske markedet de nærmeste årene. Det globale energimarkedet har vært i en ekstraordinær situasjon de siste par årene på grunn av angrepskrigene i Ukraina og Iran, som har gitt ekstra høy etterspørsel etter gass. Likevel kan ikke Norges økonomiske strategi avhenge av at etterspørselsnivået etter olje og gass skal vedvare på likt nivå mot 2050. Store investeringer i leting og åpning av nye felt på sokkelen øker risikoen for tapte investeringer for samfunnet.

Norge er ikke alene blant Nordsjølandene om å stå foran store omstillingsutfordringer de neste årene. I Danmark har behovet blitt stadig større for å redusere miljøavtrykket på areal og vannkilder fra landbruket. I 2024 signerte den daværende regjeringen *Aftale om et Grønt Danmark*, kalt Grøn trepart, med Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarereforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og KL. Formålet med avtalen er å samarbeide bredt om å redusere utslipp til luft og vann fra landbruket, redusere arealbelastningen, beskytte og restaurere natur og bidra til Danmarks klimamål for 2030²¹. Den danske *Nordsøaftalen* (2020) forplikter et flertall av partiene på Folketinget til langsiktig utfasing av olje- og gassproduksjon på dansk side av Nordsjøen. I tillegg konkretiserer avtalen målrettet satsing på utvikling i Esbjerg og omegn, for å motvirke negative konsekvenser for arbeidsplasser i en region som har tett kobling til offshore. Med midler til utvikling av infrastruktur i havnen er Esbjerg Havn blitt Europas ledende havn for håndtering og utskiping av offshore vindmøller²². Satsingen i Esbjerg bør være til inspirasjon for hvordan vi kan bruke norske offshore-erfaringer til å øke tempoet i utbygging av havvind.

Storbritannias North Sea Future Plan beskriver hvordan britene skal bygge opp utstrakt fornybar energiproduksjon offshore, samtidig som produksjonen av olje og gass trappes ned. Britiske

¹⁸ [State of the Union Address by President von der Leyen](#) (16.09.2026).

¹⁹ Euronews (21.09.2026). [Brussels to keep ban on Arctic oil and gas drilling despite Norwegian pressure.](#)

²⁰ [WWF Norge \(2026\). Arctic Gas: Too little, too late.](#)

²¹ Aftale om et Grønt Danmark (24.06.2024).

<https://mgtp.dk/Media/638785917985994718/aftale-om-et-groent-danmark.pdf>

²² <https://portesbjerg.dk/forretningsomrader/vind>

myndigheter har besluttet å innføre forbud mot nye olje- og gasslisenser i Nordsjøen, og de har samtidig en målrettet satsing på nye næringer²³.

Rettferdig omstilling må være en forutsetning

Rettferdig omstilling for arbeidstakere må være et eksplisitt mål for kommisjonens anbefalinger. Tiltakene kommisjonen anbefaler må være innenfor rammen av den norske modellen, en sterk velferdsstat og et mål om å motvirke økt polarisering i samfunnet. Store oljeprisfall, som i 2014, kan føre til at tusenvis av arbeidstakere permitteres eller sies opp. Derfor må vi finne virkemidler før det inntreffer store prisfall eller brå endringer. En vellykket omstilling av industri og økonomi er avhengig av stor grad av sosial aksept. Kommisjonens anbefalinger bør ha mål om å i så stor grad som mulig bevare arbeidsplasser, skape nye og sikre reell deltakelse i omstillingen. I Fafos tillitsvalgtundersøkelse om det grønne skiftet (2024) oppgir nær halvparten av spurte tillitsvalgte i LO at de er positivt innstilt til det grønne skiftet. Likevel er flere tillitsvalgte usikre på hvordan omstillingen vil slå ut for deres arbeidsplass, og i hvilken grad arbeidstakere blir skånet for negative konsekvenser²⁴. Den norske modellen og trepartssamarbeidet har vært avgjørende i å bygge opp norsk offshore og leverandørindustri. Å bruke trepartssamarbeidet og involvere tillitsvalgte aktivt i omstillingen er avgjørende for at omstillingen skal være rettferdig.

Kommisjonen bør anbefale industri-spesifikke og regionale kompensasjonsordninger for områder og næringer med tett tilknytning til dagens offshore-aktivitet. Forslag til tiltak bør inkludere systematisk støtte til omskolering og videreutdanning for berørte arbeidstakere, og velferdsordninger rettet mot arbeidstakere som mister jobben på grunn av omstilling²⁵. Vi trenger mer samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, bedrifter og offentlige myndigheter om hva slags kompetanse som er etterspurt i andre sektorer enn petroleum. Kommuner og fylker som er særlig tett knyttet til petroleumssektoren er mer sårbare for raske endringer. Regjeringen bør derfor tilby støtte for å lage regionale programmer for diversifisering av lokalt næringsliv, med mål om å trygge lokalsamfunn og berørte arbeidstakere.

Mange arbeidstakere i og tilknyttet offshoreaktivitet er usikre på om jobber i andre sektorer vil ha trygge og gode rammer. Gode arbeidsmuligheter i lavutslippøkonomien må innebære lønn, pensjonsrettigheter og vilkår som er like gode som dagens arbeidsplasser. Det inkluderer god praksis for stillingstrygghet og faste stillinger fremfor en overdreven bruk av outsourcing og midlertidige kontrakter, gode standarder for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og muligheter til å fagorganisere seg på arbeidsplassen. Fagforeninger og ansatte må involveres i beslutningsprosesser og forhandlinger, og ha mulighet til å holde arbeidsgiver ansvarlig. For å opprettholde standarden i norsk arbeidsliv er det avgjørende å kartlegge ikke bare antall mulige jobber i andre sektorer, men kvaliteten. Kommisjonen må arbeide med forståelsen av at arbeidstakere ikke skal bære byrden av den kommende omstillingen, og at arbeidstakere som blir berørt involveres og representeres i beslutninger.

²³ UK Government [North Sea Future Plan](#) (2025).

²⁴ Andersen, R.K. & Huseby, J.S. (2024). Tillitsvalgt i det grønne skiftet. En undersøkelse blant tillitsvalgte i LO-forbundene. [Fafo-notat 2024:14](#).

²⁵ Madsen, P.T., Hansen, D.S., Sperlinga, K., Houeland, C. & Jenkins, K.E.H. (2023). Abandoning fossil fuel production: What can be learned from the Danish phase-out of oil and gas? *Energy Research & Social Science*, vol.103. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2023.103211>

Videre bør Omstillingskommisjonen ta lærdom fra kommisjonsarbeid i andre land. Den skotske kommisjonen for rettferdig omstilling ble etablert som et uavhengig, rådgivende organ i 2018 etter innspill fra sivilsamfunnet og den skotske landsorganisasjonen for fagforeninger (STUC). Kommisjonen settes ned for fire år av gangen, og gir faglig støtte til den skotske regjeringen samtidig som de undersøker fremgang og implementering av tiltak for en rettferdig omstilling for berørte arbeidstakere, unge og lokalsamfunn²⁶. Kommisjonen møter arbeidstakere, lokale myndigheter og privat sektor, og lager regionale case-studier. Den skotske kommisjonens siste rapport sier at regjeringen må bruke alle tilgjengelige verktøy for å sikre gode liv, trygge jobber og sosial støtte til omstillingen²⁷. I Spania signerte regjeringen og kullarbeidernes fagforeninger en felles avtale i 2019 om å fasilitere en ordnet nedstenging av den spanske kullsektoren. Avtalen inkluderer spesifikke ordninger som økonomisk støtter arbeidere og kommuner som berøres ved nedstengning og etableringen av et institutt som håndterer implementeringen av tiltakene. Rettferdig omstilling-avtalen ble lansert rett før et parlamentsvalg der regjeringens oppslutning økte i kommuner med kullindustri. Avtalen ga økt oppslutning for klimapolitikk blant annet på grunn av støtte fra fagforeningene, økonomiske støtteordninger tilpasset individer og kommuner, og en prosess grunnet i god tro²⁸.

Leverandørindustrien trenger langsiktig satsing på nye næringer

Samtidig som aktiviteten på sokkelen er i en strukturell nedgang, samsvarer ikke tempoet med innfasing av oppdrag for nye, grønne næringer for leverandørindustrien. Kommisjonen bør utrede tiltak for raskere utbygging av mindre havvindprosjekter som kan knyttes til norsk leverandørindustri. Tiltak bør inkludere overvåking av fugletrekk og påvirkning på ytre miljø ved etablering av havvind, kartlegging av behov for oppgradering av kaianlegg for utskiping og mulige arbeidsplasser. Tildeling av lisenser for havvindprosjekter må bygges på kvalitative kriterier for påvirkning på naturmangfold, kvalitet, leveringssikkerhet og lokale ringvirkninger. Slike kriterier i utlysning av områder vil gagne norsk leverandør- og offshoreindustri.

Videre oppfordrer vi kommisjonen til å utrede hvordan Norge kan bygge opp en næringskjede for dekommisjonering og resirkulering av olje- og gassinstallasjoner fra sokkelen. Det er nødvendig av hensyn til marint miljø, god ressursbruk av materialer som stål og en mulighet til å planlegge for trygg avvikling av modne felt. I Norge er AF Miljøbase Vats og Aker Solutions Stord ledende innen dekommisjonering og gjenvinning av offshore installasjoner. Kommisjonen bør utrede hvordan kapasiteten innen dekommisjonering kan skaleres opp. Leverandørindustrien er svært viktig for mange lokalsamfunn, spesielt langs kysten. Det siste året har store bedrifter som Worley Rosenberg og Aker Verdal gjennomgått runder med

²⁶ <https://www.justtransition.scot/the-commission-2/>

²⁷ Just Transition Commission (19.02.2026). [No Time to Lose: Final report of the 2nd Just Transition Commission](#).

²⁸ Bolet, D., Green, F. & Gonzalez-Eguino, M. (2023). How to Get Coal Country to Vote for Climate Policy: The Effect of a "Just Transition Agreement" on Spanish Election Results. *American Political Science Review*. 118(3):1344-1359. doi:10.1017/S0003055423001235

permittering eller oppsigelse av flere hundre ansatte, grunnet færre oppdrag tilknyttet petroleum, lavt tempo i utbygging av havvind og økende kostnader²⁹.

Dekommisjonering av olje- og gassinstallasjoner må reguleres etter prinsippet om at forurensere betaler, og sikre at ikke ulemper og kostnader lempes over på fellesskapets regning. Ettersom brønner stenges, trengs plugging og fjerning av olje- og gassinstallasjoner på sokkelen. Den australske delstaten Victoria har gjennomført en offentlig høring om fjerning av olje- og gassinstallasjoner. Blant anbefalingene fra høringens sluttrapport er krav om at lisenshaverne setter av midler til trygg plugging av brønner og dekommisjonering av infrastruktur, tilsyn og kontroll for å unngå metanlekkasjer og utslipp som skader marint liv, og tiltak for å sikre resirkulering av stål og andre verdifulle materialer i tråd med mål om høyere sirkularitet i økonomien³⁰. En undersøkelse av dekommisjonering på den britiske sokkelen viser at systematisk oppbygging av næringen kan gi opp til 30 000 arbeidsplasser på et kritisk tidspunkt for offshorearbeidere og generere store investeringer i innovasjon³¹. Lignende data om mulige arbeidsplasser mangler for Norge, og bør utredes.

Umodne teknologier, falske løsninger og strukturelle endringer

Omstillingskommisjonen bør utvikle helhetlige kriterier for klimatiltak som tar hensyn til utslipp i hele livssyklus, teknologisk modenhet, øvrige ressursforbruk (særlig av vann og energi), påvirkning på natur/biomangfold og rettferdighetsperspektiv (herunder urfolks rettigheter og hensyn til global klimarettferdighet). Kommisjonen bør prioritere strukturelle endringer i produksjon og forbruk som kutter utslipp permanent ved kilden, fremfor umodne teknologier som skaper nye miljøutfordringer og der utslippskutt eller -fjerning er vanskelig å måle eller kommer langt fremme i tid, ved å ta en langsiktig tilnærming til klima- og omstillingsrisiko, og ved å prioritere tiltak for sirkulærøkonomi som reduserer forbruk generelt og behovet for særlig forurensende produkter. Kommisjonen bør ikke tillate at eksisterende utslipp kan kompenseres med fremtidig karbonfjerning. Vern av reelle, naturlige karbonlagre som dypmyr og naturskog bør prioriteres foran teknologisk karbonfangst og -fjerning. Karbonfangst bør ikke tillates innen fossil energiproduksjon, inkludert hydrogenproduksjon med fossil energi (såkalt blått hydrogen). Oljeindustriens lobbyvirksomhet har over mange tiår undergravd klimaløsninger og bidratt til å tilbakeholde informasjon om klimapåvirkning fra egen produksjon. Oljeselskapers påvirkning på forskning har gitt karbonfangst uforholdsmessig stor plass i fremtidige klimascenarier³². Representanter for petroleumsnæringen, også den norske, er i økende grad tilstede på klimatoppmøter³³, forhandlingene over en global plastavtale og i EUs diskusjoner om karbonfangst³⁴.

²⁹https://www.nrk.no/rogaland/krisemote-i-worley-rosenberg_-_en-forsmak_-advarer-stale-kyllingstad-i-no-rsk-industri-1.17900900

³⁰ Parliament of Victoria (2026). [Decommissioning oil and gas infrastructure. Inquiry.](#)

³¹ Redwater Insights (24.06.2026). [After the oil: Jobs and economic impacts from UK offshore decommissioning.](#)

³² <https://www.propublica.org/article/wedges-climate-research-bp-fossil-fuel-princeton>

³³ The Guardian (16.11.2024). [Almost 500 carbon capture lobbyists granted access to Cop29 climate summit.](#)

³⁴ Corporate Europe Observatory (29.04.2024). [The Carbon Coup.](#)

Falske klimaløsninger fremmer fortsatt utvinning av fossil energi med nye støtteordninger for umodne teknologier eller ved å gi inntrykk av at de er en del av løsningen til klimakrisen. Falske klimaløsninger består hovedsakelig av risikable, umodne teknologier som gir inntrykk av at utslippsintensive eller forurensende aktiviteter kan fortsette under en klimaomstilling.

Løsningene fremmes av aktører som vil unngå dypere, strukturelle endringer som innebærer en stor reduksjon eller utfasing av produktene de produserer. En rapport fra Cicero og WWF viser at Norges klimaplaner er altfor avhengige på umodne teknologier fremmet av oljenæringen.³⁵

Karbonfangst/-fjerning kan ikke forventes å kunne oppfylle rollen den tillegges i flere fremtidige klimascenarier. Teknologien har hovedsakelig blitt brukt til å øke utvinning av fossil energi³⁶.

Potensialet for fremtidige utslippskutt er begrenset fordi teknologien ikke kan fange alle utslippene fra anlegg det knyttes til, prosjekter fanger langt mindre enn sin maksimale kapasitet³⁷ og det tar lang tid fra planlegging til drift. Karbonfangst er blant de aller dyreste klimatiltakene,³⁸ kostnadene har ikke falt over tid³⁹ og teknologien medfører store samfunnskostnader.⁴⁰ Det er også flere langsiktige risikoer knyttet til karbonfangst/-fjerning. Karbonlagring til sjøs medfører risikoer fra lekkasjer og infrastrukturbygging.⁴¹ Ansvar for monitorering av lekkasjer utgjør evige risikoer for fremtidige generasjoner. Eksisterende prosjekter viser at risiko for lekkasjer er reelle og betydelige⁴². CO₂ utgjør en risiko for mennesker gjennom forgiftningsulykker,⁴³ og karbonfangst krever store mengder energi og vann.

Omstillingskommisjonen bør legge til grunn at hydrogenproduksjonen basert på fossil energi ikke hører hjemme i en klimaomstilling. Dette gjelder også for hydrogenproduksjon fra fossil energi som bruker karbonfangst, særlig blått hydrogen, siden det innebærer store restutslipp fra utvinning og frakt av gass, CO₂ som ikke fanges i fangstprosessen og utslipp av hydrogen, som er en indirekte klimagass⁴⁴. Grønt hydrogen kan også skape utfordringer ettersom det krever store mengder fornybar energi som trengs i andre næringer. Hydrogen og ammoniakk innebærer også flere sikkerhetsutfordringer. Derfor må hydrogen og ammoniakk begrenses til de områdene der det er helt uunngåelig eller ikke kan reduseres kraftig eller fases ut gjennom strukturelle endringer.

Strukturelle endringer kan redusere behovet for umodne teknologier. Konseptet “*hard-to-abate*”-sektorer må ikke misbrukes til å avskrive muligheten for at klima- og

³⁵ CICERO (2025), [Gjennomgang av forutsetninger i nasjonale klimagassberegninger](#).

³⁶ Oil Change International (2024), [Funding failure](#).

³⁷ DNV (2025), [Energy transition outlook: CCS to 2050](#).

³⁸ IPCC (2023), AR6 Synthesis report, [Figure 4](#).

³⁹ Smith School på Oxford University (2023), [Heavy dependence on Carbon Capture and Storage ‘highly economically damaging’ says Oxford report](#).

⁴⁰ Jacobsen et al (2025), [Energy, Health, and Climate Costs of Carbon-Capture and Direct-Air-Capture versus 100%-Wind-Water-Solar Climate Policies in 149 Countries](#).

⁴¹ Center for International Environmental Law (2023), [Deep trouble](#).

⁴² Institute for Energy Economics and Financial Analysis (IEEFA, 2023), [Norway’s Sleipner and Snøhvit CCS: Industry models or cautionary tales?](#)

⁴³ Huffington Post (2021), [Gassing Sartartia](#).

⁴⁴ OCI (2024), [Bubble Burst: Why Norway’s Blue Hydrogen Fantasy is Over Before It Started](#).

miljøskadelige virksomheter fases ut. Særlig tiltak for sirkulærøkonomi som reduserer forbruk/fall, og øker resirkulering/gjenbruk, er mer effektive, mindre risikable og mer hensiktsmessige for å nå klimamålene, med positive ringvirkninger for naturen og samfunnet, enn teknologier som karbonfangst og hydrogen. Avfallsforbrenning kan for eksempel reduseres kraftig ved mer miljøvennlige avfallshåndtering⁴⁵ og en kraftig reduksjon i avfall gjennom økt produsentansvar og andre tiltak. Sementproduksjon er også vanskelig å avkarbonisere, noe som krever erstatning av betong med andre materialer. Ved å anvende karbonfangst i slike grunnleggende forurensende industrier, kan samfunnet låses til aktiviteter som bør fases ut.

Oppsummering og ytterligere anbefalinger

Oil Change International understreker at omstilling bort fra fossile brensler er en langsiktig, omfattende sosial og økonomisk prosess. Selv om utfasing av olje og gass er avgjørende for å oppfylle norske klimaforpliktelser under Parisavtalen og klimaloven, understreker vi at omstillingen vil påvirke hele alle sektorer og institusjoner. Vi mener det er behov for langsiktig oppfølging og evaluering av omstillingstiltakene Stortinget og regjeringen skal sette i gang. Derfor anbefaler vi også etableringen av et råd for rettferdig omstilling med representasjon fra fagforeninger, næringslivet, sivilsamfunnet og akademia som kan evaluere tiltak og rådgi regjeringen. Rådet bør settes ned for flere år etter modell fra den skotske kommisjonen for rettferdig omstilling.

Omstillingskommisjonen bør:

- Utrede og anbefale tiltak som gir langsiktig omstilling for den norske økonomien innenfor rammen av norske klimaforpliktelser under Parisavtalen og den norske klimaloven. Tiltakene bør inneholde indikatorer for økonomisk diversifisering og mulige aktive virkemidler som kan skape jobber og kutte utslipp.
- Vurdere risikoen for ulønnsomme investeringer på sokkelen dersom Norges petroleumspolitikk videreføres på dagens nivå. Kommisjonen bør anbefale ytterligere stresstesting av nye prosjekter opp mot 1.5-gradersmålet, og hvordan petroleumsnæringens rammevilkår påvirker Norges samlede omstillingsevne. Særlig hvordan petroleumsnæringens særskilte skattesystem påvirker investeringsvilje, konkurransekraft og tilgang til kraft og kompetanse i nye næringer. Dersom norsk økonomi skal gjøres mindre avhengig av inntekter fra olje- og gassproduksjon og legge til rette for etablering av nye næringer, må petroleumsnæringens særlige rammevilkår vurderes.
- Utrede antallet mulige jobber i og tilknyttet dekommisjonering av olje- og gassinstallasjoner i Norge. Utredningen bør gjøres i samarbeid med relevante bedrifter, fagforeningsrepresentanter og forskere.
- Utrede og anbefale tiltak for etablering av mindre havvindprosjekter og kartlegging av sjøfugltrekk. Utredningen bør se på havnekapasitet og koblinger til norsk leverandørindustri.
- Anbefale etableringen av en proaktiv omstillingsordning som matcher ansatte og innleide arbeidstakere i offshore og leverandørindustri med kvalitetsjobber i andre sektorer.

⁴⁵ Gemini (2024), [Vi brenner mer og gjenvinner mindre avfall enn vi tror](#).

Ordningen skal tilby kartlegging av kompetanse og behov i andre sektorer, og veiledet støtte til nåværende arbeidstakere. Denne ordningen skal kunne skaleres opp for å gi omfattende støtte til spesifikke arbeidsplasser der omfattende nedbemanning fremstår som sannsynlig.

- Utrede barrierer og muligheter for omstilling i regioner og kommuner langs kysten som er spesielt tilknyttet petroleumsnæringen.

Med vennlig hilsen,

Silje Ask Lundberg
Programsjef Nordsjøen
Oil Change International